

Nachtzwaluw-onderzoek 1988 Vogelwerkgroep De Kempen

Leden van de Vogelwerkgroep De Kempen hebben hun inventarisatie gegevens van 1988 over de Nachtzwaluw op papier gezet. Er zijn in totaal 83-90 territoria in het werkgebied van deze vogelwerkgroep vastgesteld. Aan het begin van de jaren tachtig waren dat nog 170 territoria. In 1988 zijn niet alle gebieden voldoende onderzocht zodat in 1989 een vervolg onderzoek zal plaatsvinden.

P.M.

Litteratuur: Heijnen, T. (1989): Nachtzwaluw-onderzoek 1988. Vogelwerkgroep De Kempen. Resultaten van een onderzoek aan de nachtzwaluw in het werkgebied van Vogelwerkgroep De Kempen. Veldhoven.

Dimilin en Nachtzwaluwen

In 1985 stelde Frans Post tijdens de jaarlijkse inventarisatie van de Weeter- en Budeler Bergen vast, dat de nachtzwaluwpopulatie na bespuiting van Dimilin met vliegtuigen met circa tachtig procent was gedaald. Dimilin was ingezet om een plaag van de Nonvlinder te bestrijden.

Verder werd een 'onverklaarbare' sterfte vastgesteld bij nestjongen van Buizerd en Havik. Door het EEBV-project van Mondiaal Alternatief is aan de Commissie Toelating Bestrijdingsmiddelen (Geertjesweg 15, postbus 9102, 6700 HC Wageningen) verzocht de toelating van dit bestrijdingsmiddel aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Vee en Nachtzwaluwen

Koudeperiodes en late broedsels forceren(?) Nachtzwaluwen om voedsel te zoeken op plaatsen waar de kans op het vinden van vliegende prooi groot is. Juist dan wordt dikwijls in de nabijheid van vee naar voedsel gezocht.

Nachtzwaluwen en winterslaap

Eeuwenlang is er verteld over vogels die een winterslaap houden. Juist toen 'de wetenschap' tot de conclusie was gekomen dat vogels hiertoe fysiek niet in staat waren vond onder andere Edmund C. Jaeger in de winter van 1946-1947 in het Chuckawallageberge, Verenigde Staten een verwant van 'onze Nachtzwaluw' de Poo-will (*Phalacroptilus nuttallii*), verborgen tussen de rotsen in diepe winterslaap.

Deze vondst was een wetenschappelijke sensatie. De Hopi-Indianen noemen de Poo-will Hölchko, de slapende. Zij wisten reeds lang dat deze vogels in de winter tussen de rotsen slapen. Ook 'onze Nachtzwaluw' kan in diepe slaap worden gevonden. Al mag deze slaap niet vergeleken worden met het houden van een echte winterslaap, zoals de Poo-will die houdt.

Succesvol nachtzwaluwbroedsel in dierentuin

In Bernburg (DDR) werd in mei 1985 een Nachtzwaluw op een kerkhof aan de rand van de stad gehoord. In 1987 broedde een paartje Nachtzwaluwen succesvol in de plaatselijke dierentuin. Het paar bracht twee jongen groot. Dikwijls werd waargenomen dat deze Nachtzwaluwen bij lantaarnpalen en bij verlichte ramen op jacht waren naar vliegende insecten. De Nachtzwaluwen hadden hun nestplaats langs een druk begaand pad nabij een terras. De Nachtzwaluwen bleven tot 11 juli in de dierentuin.

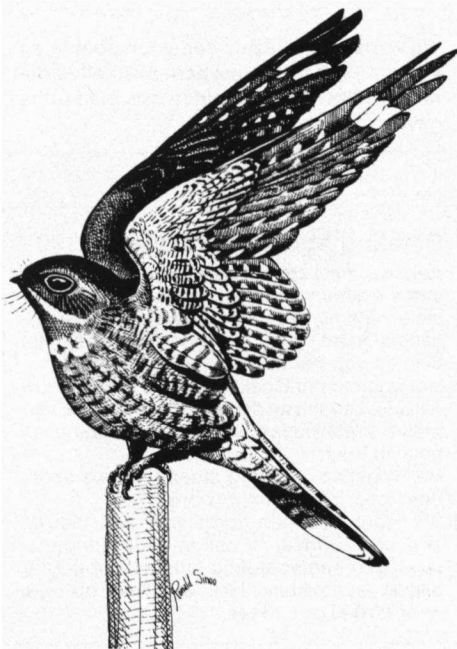
P.M.

Litteratuur: Schultz, H. (1988): Erstnachweis einer Ziegenmelkerbrut im Kreis Bernburg. Der Falke 35 : 417.

Oude niet-gepubliceerde gegevens over Nachtzwaluwen uit de Boswachterij Schoorl

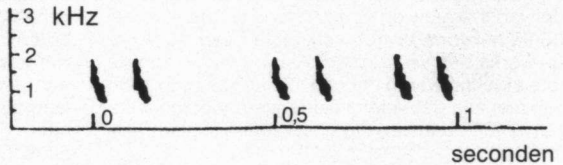
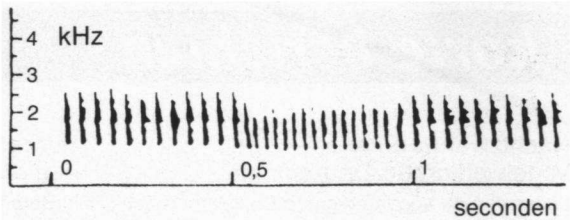
Tijdens de samenstelling van dit themanummer kregen wij van P.H. Blekendaal uit Schoorl enkele gegevens over het voorkomen van Nachtzwaluwen vóór 1960 in de Boswachterij Schoorl. Deze waarnemingen zijn niet opgenomen in de avifauna Broedvogels van Noord-Holland Noord (1971), bladzijde 113. Blekendaal trof de Nachtzwaluw aan in 1953 (2 augustus), 1954 (21 juli) en in 1958 (10 augustus).

P.M.

Sonogram van de Nachtzwaluw (*Caprimulgus europaeus*) (boven) en die van de Moorse Nachtzwaluw (*Caprimulgus ruficollis*) (onder).

Naar: Abs 1963.

Vocale verschillen tussen Nachtzwaluwen

In Europa komen twee soorten nachtzwaluwen voor die in dit werelddeel eveneens tot broeden komen. Het betreft de Nachtzwaluw (*Caprimulgus europaeus*) en de Moorse Nachtzwaluw (*Caprimulgus ruficollis*). Beide soorten 'ontmoeten' elkaar als broedvogel voornamelijk in Spanje en Portugal. In vocaal opzicht gedragen de twee soorten nachtzwaluwen zich verschillend. Typisch voor de twee zangtypen is dat het geluid van beide soorten ver dragend is.

LITTERATUUR:

Abs. M. (1963): Field Tests on the Essential Components of the European Nightjar's Song. The Proceeding XIIIth International Ornithological Congress: 202-205.

Bergmann, H.-H. & H.-W. Helb (1982): Stimmen der Vögel Europas. München/Wien/Zürich.

Wij wensen alle lezers een voorspoedig en gezond 1990 toe en wij bedanken allen die ons in 1989 in staat stelden ons blad uit te geven.

Jonge Nachtzwaluwen en hun mest

Als gevolg van typisch gedrag van jonge Nachtzwaluwen ontstaat een mestring rond de nestplaats. Aanvankelijk kunnen de nog kleine jongen veel last hebben van op de uitwerpselen afkomende vliegen. Wanneer de jongen groter worden vangen zij deze vliegen op een actieve manier.

Vraag: heeft de mestring in het geval van opgroeiende jonge Nachtzwaluwen tevens de functie als mogelijk additief tot het verzamelen van voedsel? Nachtzwaluwen kunnen immers zeer moeilijke perioden doormaken waarin het erg moeilijk is om voedsel te kunnen vinden.

P.M.

Oproep

Wie kan schubben van nachtvinders in faecaliën van Nachtzwaluwen identificeren? Wanneer u bereid bent om op deze manier, op vrijwillige basis, aan voedselonderzoek van de Nachtzwaluw deel te nemen kunt u contact opnemen met onderstaand adres:

Chris G.R. Bowden, 70A Highlodge Erisell Brandon Suffolk, Engeland, telefoon 09 44 63 881 3359.